

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ
КАФЕДРА ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №5
з дисципліни «Паралельні та розподілені обчислення
Паралельне програмування-2»
Тема: «Ада. Захищені модулі»

Виконав:
студент 3-го курсу
групи ІП-42
з номер заліковки 4206
Дзюба Влад

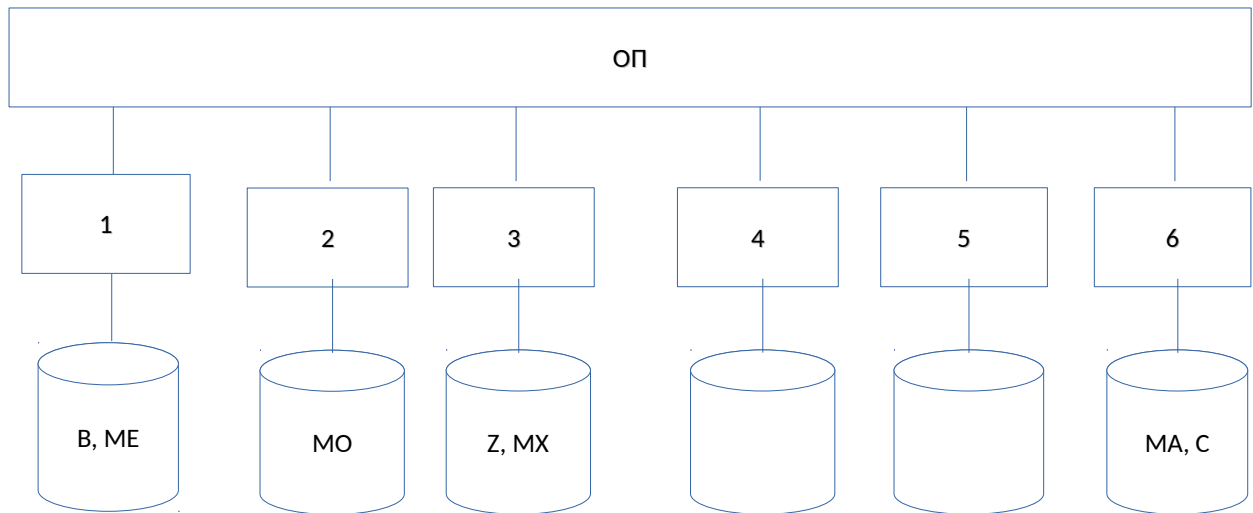
Завдання

Мета роботи: розробка програми для ПКС зі СП

Мова програмування: Ада

Засоби організації взаємодії процесів: монітори (захищені модулі мови Ада).

Варіант

$$MA = \min(Z) \cdot MO + (B \cdot C)(MX \cdot ME)$$

Математичний паралельний алгоритм:

1. $z_i = \min(Z_h), i \in [0..P-1]$
2. $z = \min(z, z_i), i \in [0..P-1]$
3. $d_i = B_h \cdot C_h, i \in [0..P-1]$
4. $d = \sum_0^{P-1} d_i$
5. $MA_h = z \cdot MO_h + d \cdot (MX \cdot ME_h)$

CP: z, d, MX.

Алгоритм для кожного процесу:

T_1 :		T_2 :	
1. Ввести В.		1. Ввести МО.	
2. Сигнал про завершення вводу В.	S_1	2. Сигнал про завершення вводу МО.	S_1
3. Ввести МЕ.		3. Чекати сигнал про завершення вводу Z з T_3 .	$W_{3,1}$
4. Сигнал про завершення вводу МЕ.	S_2	4. Обрахувати $z_2 = \min(Z_h)$	
5. Чекати сигнал про завершення вводу Z з T_3 .	$W_{3,1}$	5. Обрахувати $z = \min(z, z_2)$	$KY 1$
6. Обрахувати $z_1 = \min(Z_h)$		6. Чекати сигнал про завершення вводу B з T_1 .	$W_{1,2}$
7. Обрахувати $z = \min(z, z_1)$	$KY 1$	7. Чекати сигнал про завершення вводу C з T_6 .	$W_{6,3}$
8. Чекати сигнал про завершення вводу C з T_6 .	$W_{6,2}$	8. Обрахувати $d_2 = B_h \cdot C_h$	
9. Обрахувати $d_1 = B_h \cdot C_h$		9. Обрахувати $d = d + d_1$	$KY 2$
10. Обрахувати $d = d + d_1$	$KY 2$	10. Сигнал про завершення обрахунку z та d до всіх потоків.	S_2
11. Сигнал про завершення обрахунку z та d до всіх потоків.	S_3	11. Чекати сигнал про завершення обрахунку z та d з усіх потоків.	W_4
12. Чекати сигнал про завершення обрахунку z та d з усіх потоків.	W_3	12. Чекати сигнал про завершення вводу ME з T_1 .	$W_{1,5}$
13. Чекати сигнал про завершення вводу MO з T_2 .	$W_{2,4}$	13. Чекати сигнал про завершення вводу MX з T_3 .	$W_{3,6}$
14. Чекати сигнал про завершення вводу MX з T_3 .	$W_{3,5}$	14. Копіювати $z_2 = z$	$KY 2$
15. Копіювати $z_1 = z$	$KY 2$	15. Копіювати $d_2 = d$	$KY 3$
16. Копіювати $d_1 = d$	$KY 3$	16. Копіювати $MX_2 = MX$	$KY 4$
17. Копіювати $MX_1 = MX$	$KY 4$	17. Обрахувати $MA_h = z_2 \cdot MO_h + d_2 \cdot (MX_2 \cdot ME_h)$.	
18. Обрахувати $MA_h = z_1 \cdot MO_h + d_1 \cdot (MX_1 \cdot ME_h)$.		18. Сигнал про завершення обрахунку MA_h .	S_3
19. Сигнал про завершення обрахунку MA_h .	S_4		

T_3 : <ol style="list-style-type: none"> 1. Ввести Z. 2. Сигнал про завершення вводу Z. 3. Ввести MX. 4. Сигнал про завершення вводу MX. 5. Обрахувати $z_3 = \min(Z_h)$ 6. Обрахувати $z = \min(z, z_3)$ 7. Чекати сигнал про завершення вводу B з T_1. 8. Чекати сигнал про завершення вводу C з T_6. 9. Обрахувати $d_3 = B_h \cdot C_h$ 10. Обрахувати $d = d + d_3$ 11. Сигнал про завершення обрахунку z та d до всіх потоків. 12. Чекати сигнал про завершення обрахунку z та d з усіх потоків. 13. Чекати сигнал про завершення вводу MO з T_2. 14. Чекати сигнал про завершення вводу ME з T_1. 15. Копіювати $z_3 = z$ 16. Копіювати $d_3 = d$ 17. Копіювати $MX_3 = MX$ 18. Обрахувати $MA_h = z_3 \cdot MO_h + d_3 \cdot (MX_3 \cdot ME_h)$. 19. Сигнал про завершення обрахунку MA_h. 	S_1 S_2 $KY 1$ $W_{1,1}$ $W_{6,2}$ $KY 2$ S_3 W_3 $W_{2,4}$ $W_{1,5}$ $KY 2$ $KY 3$ $KY 4$ S_4	T_4 : <ol style="list-style-type: none"> 1. Чекати сигнал про завершення вводу Z з T_3. 2. Обрахувати $z_4 = \min(Z_h)$ 3. Обрахувати $z = \min(z, z_4)$ 4. Чекати сигнал про завершення вводу B з T_1. 5. Чекати сигнал про завершення вводу C з T_6. 6. Обрахувати $d_4 = B_h \cdot C_h$ 7. Обрахувати $d = d + d_4$ 8. Сигнал про завершення обрахунку z та d до всіх потоків. 9. Чекати сигнал про завершення обрахунку z та d з усіх потоків. 10. Чекати сигнал про завершення вводу ME з T_1. 11. Чекати сигнал про завершення вводу MO з T_2. 12. Чекати сигнал про завершення вводу MX з T_3. 13. Копіювати $z_4 = z$ 14. Копіювати $d_4 = d$ 15. Копіювати $MX_4 = MX$ 16. Обрахувати $MA_h = z_4 \cdot MO_h + d_4 \cdot (MX_4 \cdot ME_h)$. 17. Сигнал про завершення обрахунку MA_h. 	$W_{3,1}$ $KY 1$ $W_{1,2}$ $W_{6,3}$ $KY 2$ S_1 W_4 $W_{1,5}$ $W_{2,6}$ $W_{3,7}$ $KY 2$ $KY 3$ $KY 4$ S_2
--	---	---	---

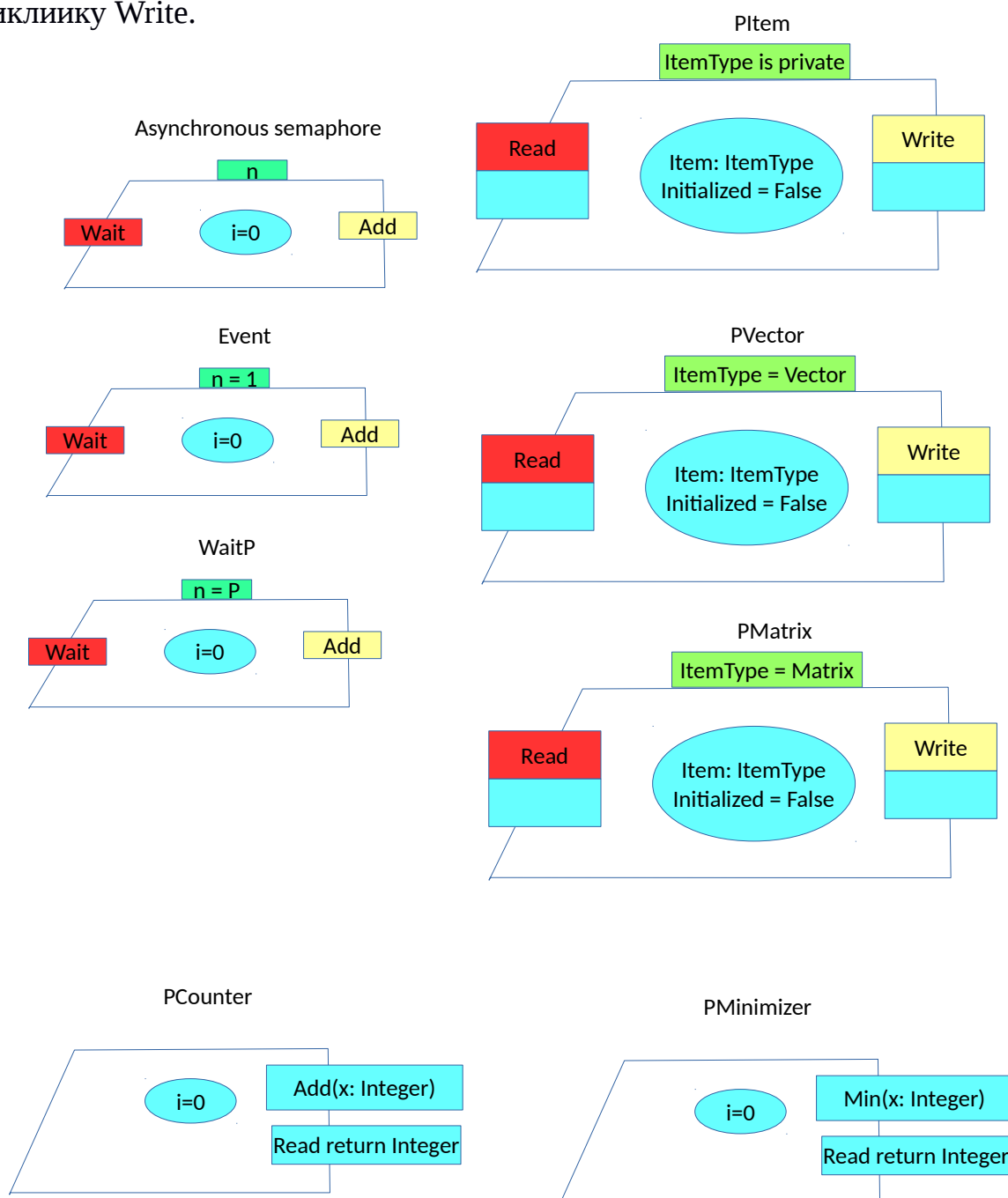
$T_5:$ <ol style="list-style-type: none"> Чекати сигнал про завершення вводу Z з T_3 . Обрахувати $z_5 = \min(Z_h)$ Обрахувати $z = \min(z, z_5)$ Чекати сигнал про завершення вводу B з T_1 . Чекати сигнал про завершення вводу C з T_6 . Обрахувати $d_5 = B_h \cdot C_h$ Обрахувати $d = d + d_5$ Сигнал про завершення обрахунку z та d до всіх потоків. Чекати сигнал про завершення обрахунку z та d з усіх потоків. Чекати сигнал про завершення вводу ME з T_1 . Чекати сигнал про завершення вводу MO з T_2 . Чекати сигнал про завершення вводу MX з T_3 . Копіювати $z_5 = z$ Копіювати $d_5 = d$ Копіювати $MX_5 = MX$ Обрахувати $MA_h = z_5 \cdot MO_h + d_5 \cdot (MX_5 \cdot ME_h)$. Сигнал про завершення обрахунку MA_h . 	$W_{3,1}$ $KY 1$ $W_{1,2}$ $W_{6,3}$ $KY 2$ S_1 W_4 $W_{1,5}$ $W_{2,6}$ $W_{3,7}$ $KY 2$ $KY 3$ $KY 4$ S_2	$T_6:$ <ol style="list-style-type: none"> Ввести C. Сигнал про завершення вводу C. Чекати сигнал про завершення вводу Z з T_3 . Обрахувати $z_6 = \min(Z_h)$ Обрахувати $z = \min(z, z_6)$ Чекати сигнал про завершення вводу B з T_1 . Обрахувати $d_6 = B_h \cdot C_h$ Обрахувати $d = d + d_6$ Сигнал про завершення обрахунку z та d до всіх потоків. Чекати сигнал про завершення обрахунку z та d з усіх потоків. Чекати сигнал про завершення вводу ME з T_1 . Чекати сигнал про завершення вводу MO з T_2 . Чекати сигнал про завершення вводу MX з T_3 . Копіювати $z_6 = z$ Копіювати $d_6 = d$ Копіювати $MX_6 = MX$ Обрахувати $MA_h = z_6 \cdot MO_h + d_6 \cdot (MX_6 \cdot ME_h)$. Чекати сигнал про завершення обрахунку MA_h . Вивести MA 	S_1 $W_{3,1}$ $KY 1$ $W_{1,2}$ $KY 2$ S_2 W_3 $W_{1,4}$ $W_{2,5}$ $W_{3,6}$ $KY 2$ $KY 3$ $KY 4$ W_7
---	---	--	---

Структурна схема взаємодії процесів

У програмі використовуються захищені типи Event та WaitP, які є реалізаціями налаштовуємого захищеного типу AsynchronousSemaphore. Змінними типу Event є ZIsRead, BIsRead, CIsRead, MEIsRead, MXIsRead, MOIsRead, які використовуються для синхронізації вводу даних з різних потоків. Змінним типу WaitN є zdCalculationEnd, MAIsCalculated, які використовуються для синхронізацію після обчислень z та d, та MA відповідно.

Захищенні типи PCounter та PMaximizer використовуються для знаходження суми та максимуму відповідно. Змінною PCounter є zInt, а змінною PMaximizer — d.

Для доступу до інших спільних ресурсів використовується PVector та PMatrix. Вони є реалізаціями настроюемого захищеного типу PItem. Їх особливістю є те, що операції Write, Read є також сигналом та чеканням сигнал. Таким чином Read контролюється флагом initialized, який ставиться в True тільки після виклику Write.

Лістинг програми:

main.adb

```
--  
-- Dzyuba Vlad, IP-42  
--  
with Ada.Text_IO; use Ada.Text_IO;  
procedure main is  
  N: constant Integer := 12;  
  P: constant Integer := 6;  
  H: constant Integer := N / P;  
  subtype Index is Integer range 1..N;  
  type Vector is array (Index) of Integer;  
  type Matrix is array (Index) of Vector;  
  
  generic  
    type ItemType is private;  
  package PItemPkg is  
    protected type PItem is  
      entry Read(outItem: in out ItemType);  
      procedure Write(inItem: ItemType);  
    private  
      initialized: Boolean := False;  
    end;  
  end;  
end;  
  
package body PItemPkg is  
  item: ItemType;  
  
  protected body PItem is  
    entry Read(outItem: in out ItemType) when initialized is  
    begin  
      outItem := item;  
    end;  
  
    procedure Write(inItem: ItemType) is  
    begin  
      item := inItem;  
      initialized := True;  
    end;  
  end;  
end;  
  
protected type PCounter is  
  procedure Add(x: Integer);  
  function Read return Integer;  
private  
  i: Integer := 0;  
end;  
  
protected body PCounter is  
  procedure Add(x: Integer) is  
  begin  
    i := i + x;
```

```

end;

function Read return Integer is
begin
    return i;
end;
end;

protected type PMinimizer is
    procedure Min(x: Integer);
    function Read return Integer;
private
    i: Integer := 0;
end;

protected body PMinimizer is
    procedure Min(x: Integer) is
    begin
        if x > i then
            i := x;
        end if;
    end;

    function Read return Integer is
    begin
        return i;
    end;
end;

package PVectorPkg is new PItemPkg(Vector);
subtype PVector is PVectorPkg.PItem;
package PMatrixPkg is new PItemPkg(Matrix);
subtype PMatrix is PMatrixPkg.PItem;

zInt: PMinimizer;
d: PCounter;
B, C, Z: Vector;
MX: PMatrix;
ME, MA, MO: Matrix;

generic
    n: Integer;
package AsyncSemaphorePkg is
    protected type AsyncSemaphore is
        procedure Add;
        entry Wait;
    private
        i: Integer := 0;
    end;
end;

package body AsyncSemaphorePkg is
    protected body AsyncSemaphore is
        procedure Add is

```



```

begin
    i := i + 1;
end;

entry Wait when i >= n is
begin
    null;
end;
end;
end;

package EventPkg is new AsyncSemaphorePkg(1);
subtype Event is EventPkg.AsyncSemaphore;

package WaitPPkg is new AsyncSemaphorePkg(P);
subtype WaitP is WaitPPkg.AsyncSemaphore;

generic
    index: Integer;
package CalculationPkg is
    task type Calculation;
end;

ZIsRead, BIsRead, CIsRead, MEIsRead, MXIsRead, MOIsRead: Event;
zdCalculationEnd, MAIsCalculated: WaitP;

package body CalculationPkg is
    task body Calculation is
        xe, zIntI, dI: Integer;
        MXi: Matrix;
    begin
        ZIsRead.Wait;
        zIntI := Integer'Last;
        for i in index*H+1..(index + 1)*H loop
            if Z(i) < zIntI then
                zIntI := Z(i);
            end if;
        end loop;
        zInt.Min(zIntI);
        BIsRead.Wait;
        CIsRead.Wait;
        dI := 0;
        for i in index*H+1..(index + 1)*H loop
            dI := dI + B(i) * C(i);
        end loop;
        d.Add(dI);
        zdCalculationEnd.Add;
        zdCalculationEnd.Wait;
        zIntI := zInt.Read;
        dI := d.Read;
        MX.Read(MXi);
        MEIsRead.Wait;
        MOIsRead.Wait;
        for i in index*H+1..(index + 1)*H loop

```

```

        for j in 1..N loop
            xe := 0;
            for k in 1..N loop
                xe := xe + MXi(j)(k) * ME(k)(i);
            end loop;
            MA(i)(j) := zIntI * MO(j)(i) + dI * xe;
        end loop;
    end loop;
    MAIsCalculated.Add;
end Calculation;
end;

function initVector return Vector is
    res: Vector;
begin
    for i in Index loop
        res(i) := 1;
    end loop;
    return res;
end;

function initMatrix return Matrix is
    mat: Matrix;
begin
    for i in Index loop
        mat(i) := initVector;
    end loop;
    return mat;
end;

task Read1;
task body Read1 is
    package CalculationIPkg is new CalculationPkg(0);
    calc: CalculationIPkg.Calculation;
begin
    Put_Line("Thread 1 has started");
    B := initVector;
    BIsRead.Add;
    ME := initMatrix;
    MEIsRead.Add;
end;

task Read2;
task body Read2 is
    package CalculationIPkg is new CalculationPkg(1);
    calc: CalculationIPkg.Calculation;
begin
    Put_Line("Thread 2 has started");
    M0 := initMatrix;
    M0IsRead.Add;
end;

task Read3;
task body Read3 is

```

```

    package CalculationIPkg is new CalculationPkg(2);
    calc: CalculationIPkg.Calculation;
begin
    Put_Line("Thread 3 has started");
    Z := initVector;
    ZIsRead.Add;
    MX.Write(initMatrix);
    MXIsRead.Add;
end;

task Read4;
task body Read4 is
    package CalculationIPkg is new CalculationPkg(3);
    calc: CalculationIPkg.Calculation;
begin
    Put_Line("Thread 4 has started");
end;

task Read5;
task body Read5 is
    package CalculationIPkg is new CalculationPkg(4);
    calc: CalculationIPkg.Calculation;
begin
    Put_Line("Thread 5 has started");
end;

task Read6;
task body Read6 is
    package CalculationIPkg is new CalculationPkg(5);
    calc: CalculationIPkg.Calculation;
begin
    Put_Line("Thread 6 has started");
    C := initVector;
    CIsRead.Add;
    MAisCalculated.Wait;
    if N < 20 then
        for i in 1..N loop
            for j in 1..N loop
                Put(Integer'Image(MA(i)(j)));
                Put(" ");
            end loop;
            Put_Line("");
        end loop;
    end if;
end;
begin
    null;
end;

```